

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Serkan SARI
Balıkesir Milletvekili

Çiğ süt üretimi ve pazarlaması, üreticiden sanayiye ve tüketiciye kadar zincirin tüm halkalarında ciddi sorunlar yaşanmasına neden olmaktadır. Üretici artan maliyet baskısı altında zarar ederek üretimde kalmaya çalışırken, sanayici azalan tüketim ve yüksek maliyetlerle, tüketici ise artan fiyatlarla mücadele etmektedir.

- 1- Sözleşmeli üretimde, sür üreticisi büyük sorunlarla karşılaşmaktadır. Sözleşmeli üretim üreticiyi mağdur eden bir duruma dönüşen uygulamadır. Bakanlığınız süt üretim sözleşmeleri kapsamında; 2025 yılı için belirlenen sözleşme hükümlerine uyulup uyulmadığına dair hangi denetim mekanizmalarını oluşturmuştur?
- 2- Ulusal Süt Konseyi'nin belirlediği referans fiyatın altında fiyatla elindeki sütü alınmak zorunda bırakılan süt üreticisinin mağduriyetini önlemek için Bakanlık denetim yapmalıdır. Bakanlığınız 2025 yılı içinde kaç sözleşmeli üretim ile ilgili denetim yapmıştır? Bugüne kadar, sözleşme hükümlerine aykırı hareket eden sanayici veya alıcılara yönelik herhangi bir idari yaptırım veya cezai işlem uygulanmış mıdır? Uygulandıysa kaç vaka tespit edilmiştir?
- 3- Süt üreticilerinin referans fiyatın altında süt satmak zorunda kaldıkları durumlar için Bakanlığımızca bir müdahale planı veya destek programı hazırlanmış mıdır?
- 4- 2025 yılı için belirlenen litre başına 17,15 TL referans fiyatı dikkate alındığında, bugüne kadar üreticilerin bu fiyat üzerinde süt satışı gerçekleştirme oranı nedir?
- 5- 2025 yılı içinde çiğ süt bedellerinin 45 gün içinde üreticiye ödenmesi şartına uymayan alıcılara yönelik yaptırım uygulanmış mıdır? Bugüne kadar kaç yasal işlem yapılmıştır?

- 6- Yem dayatması ile mücadele amacıyla sözleşmelere eklenen "1,3 parite" şartı fiilen nasıl denetlenmektedir? Denetim sonuçları nelerdir? Üreticiye yem satışı yapanların "1,3 parite" şartına aykırı hareket edenlere yönelik herhangi bir idari yaptırım veya cezai işlem uygulanmış mıdır? Uygulandıysa kaç vaka tespit edilmiştir?
- 7- Uluslararası standartlara göre kabul edilen süt/yem paritesi değerinin 1,5 olması gerekirken; ülkemizde bu oran Ocak ayında 1,39'a, Şubat ayında 1,38'e ve Mart ayında 1,33'e kadar gerilemiştir. Bu veriler, üreticinin 1 litre sütle 1,5 kilogram yem alması gerekirken, gerçekte çok daha az yem alabildiğini ve zarar ettiğini göstermektedir. Çiğ süt maliyeti 2025 yılı başından bu yana yaklaşık % 10 artış gösterirken referans fiyatı yerinde saymıştır. Çiğ süt üretim maliyetinin en önemli kalemi olan yem giderlerini düşürmeye yönelik bir yem sübvansiyon programı planlanmakta mıdır? Eğer planlanıyorsa, hangi tarihte uygulamaya alınacaktır?
- 8- Yem fiyatlarındaki artışa yönelik denetim ve fiyat istikrarı sağlanması amacıyla yeni düzenlemeler yapılacak mıdır? Özellikle yem üretiminde maliyet düşürücü adımlar atılması planlanmakta mıdır?
- 9- Gıda güvenliğinin sağlanması, üreticinin sürdürülebilir şekilde desteklenmesi ve ithalat bağımlılığının azaltılması amacıyla yerli yem hammaddesi üretiminin artırılması büyük önem taşımaktadır. Yem ithalatına olan bağımlılığını azaltmak amacıyla bir stratejik eylem planınız olacak mıdır?